

AANBESTEDINGSRECHT

2026

AANBESTEDINGSRECHT

2026

onder redactie van:
Mr. A. Stellingwerff Beintema

Ars Aequi Libri
Nijmegen 2026

De teksten zoals deze in werking zijn getreden op 1 januari 2026

ISBN: 978-94-9333-365-9

NUR 823

© 2026 Ars Aequi Libri, Nijmegen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Ars Aequi Juridische uitgeverij.

Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de Stichting PRO (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) te wenden. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich tot de uitgever te wenden.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

Ontwerp: Nicolette Schuurman

INHOUDSOPGAVE

INTERNATIONALE REGELGEVING

Agreement on Government Procurement 2012 (GPA 2012).	1
--	---

EUROPESE REGELGEVING

Richtlijn overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten (2014/24/EU)	13
Titel I	Toepassingsgebied, definities en algemene beginselen 45
Hoofdstuk I	Toepassingsgebied en definities 45
Afdeling 1	Onderwerp en definities 45
Afdeling 2	Drempels 48
Afdeling 3	Uitsluitingen 51
Afdeling 4	Specifieke situaties. 55
Onderafd. 1	Gesubsidieerde opdrachten en onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten 55
Onderafd. 2	Aanbestedingen waaraan defensie- of veiligheidsaspecten verbonden zijn 55
Hoofdstuk II	Algemene regels 56
Titel II	Voorschriften inzake overheidsopdrachten 60
Hoofdstuk I	Procedures 60
Hoofdstuk II	Technieken en instrumenten voor elektronische en samengestelde aanbesteding . . 67
Hoofdstuk III	Verloop van de procedure 74
Afdeling 1	Voorbereiding 74
Afdeling 2	Bekendmaking en transparantie. 79
Afdeling 3	Selectie van deelnemers en gunning van opdrachten 82
Onderafd. 1	Kwaliteitscriteria voor de selectie 83
Onderafd. 2	Bepierking van het aantal gegadigden, inschrijvingen en oplossingen 90
Onderafd. 3	Gunning van de opdracht. 91
Hoofdstuk IV	Uitvoering van de opdracht 93
Titel III	Bijzondere aanbestedingsregelingen 96
Hoofdstuk I	Sociale diensten en andere specifieke diensten 96
Hoofdstuk II	Regels inzake prijsvragen voor ontwerpen. 97
Titel IV	Bestuur 98
Titel V	Gedelegeerde bevoegdheden, uitvoeringsbevoegdheden en slotbepalingen 101
Bijlagen	 103
Richtlijn opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten (2014/25/EU)	167
Titel I	Toepassingsgebied, definities en algemene beginselen 199
Hoofdstuk I	Onderwerp en definities 199
Hoofdstuk II	Activiteiten 203
Hoofdstuk III	Materieel toepassingsgebied 205
Afdeling 1	Drempels 205
Afdeling 2	Uitgesloten opdrachten en prijsvragen; speciale bepalingen voor aanbestedingen waaraan defensie- of veiligheidsaspecten verbonden zijn. 208
Onderafd. 1	Uitsluitingen die van toepassing zijn op alle aanbestedende instanties en bijzondere uitsluitingen voor de sectoren water- en energievoorziening 208
Onderafd. 2	Aanbestedingen waaraan defensie- of veiligheidsaspecten verbonden zijn 210
Onderafd. 3	Bijzondere betrekkingen (samenwerking, verbonden ondernemingen en gezamenlijke ondernemingen). 212
Onderafd. 4	Bijzondere situaties 214
Onderafd. 5	Activiteiten die rechtstreeks blootstaan aan concurrentie en procedurele bepalingen hiervoor 215
Hoofdstuk IV	Algemene beginselen 216
Titel II	Op opdrachten toepasselijke bepalingen. 220
Hoofdstuk I	Procedures 220
Hoofdstuk II	Technieken en instrumenten voor elektronische en samengestelde aanbesteding . . 226

Hoofdstuk III	Verloop van de procedure	232
Afdeling 1	Vorbereiding	232
Afdeling 2	Bekendmaking en transparantie.	236
Afdeling 3	Selectie van deelnemers en gunning van opdrachten	240
Onderafd. 1	Erkenning en kwalitatieve selectie	241
Onderafd. 2	Gunning van de opdracht.	244
Afdeling 4	Inschrijvingen die producten uit derde landen bevatten en betrekkingen met deze landen.	246
Hoofdstuk IV	Uitvoering van de opdracht	248
Titel III	Bijzondere aanbestedingsregelingen	250
Hoofdstuk I	Sociale diensten en andere specifieke diensten	250
Hoofdstuk II	Regels inzake prijsvragen.	252
Titel IV	Bestuur	253
Titel V	Gedelegeerde bevoegdheden, uitvoeringsbevoegdheden en slotbepalingen	255
Bijlagen		257
Concessierichtlijn (2014/23/EU)		281
Titel I	Onderwerp, toepassingsgebied, algemene beginselen en definities.	300
Hoofdstuk I	Toepassingsgebied, algemene beginselen en definities	300
Afdeling I	Onderwerp, toepassingsgebied, algemene beginselen, definities en drempelbedrag . .	300
Afdeling II	Uitsluitingen	305
Afdeling III	Algemene bepalingen.	310
Afdeling IV	Specifieke situaties.	313
Hoofdstuk II	Beginnelsen	313
Titel II	Regels inzake de gunning van concessies: algemene beginselen en procedurele waarborgen	315
Hoofdstuk I	Algemene beginselen	315
Hoofdstuk II	Procedurele waarborgen	317
Titel III	Regels inzake de uitvoering van concessies	322
Titel IV	Wijzigingen van de richtlijnen 89/665/EEG en 92/13/EEG	325
Titel V	Gedelegeerde bevoegdheden, uitvoeringsbevoegdheden	en
slotbepalingen		329
Bijlagen		331
Drempelbedragen Europees Aanbesteden		343
Drempelbedragen		343
Concessieopdrachten		343
Klassieke overheid		343
Speciale sectorbedrijven.		343
Defensie		344
Rechtsbeschermingsrichtlijn Overheid		345
Rechtsbeschermingsrichtlijn Speciale Sectoren		353
Hoofdstuk 1	Beroepsmogelijkheden op nationaal niveau	354
Hoofdstuk 2	Verificatie	360
Hoofdstuk 3	Correctiemechanisme	360
Hoofdstuk 4	Bemiddelingsprocedure	361
Hoofdstuk 5	Slotbepalingen	361
Instrument voor internationale overheidsopdrachten (IIO)		363
Hoofdstuk I	Algemene bepalingen.	368
Hoofdstuk II	Onderzoeken, besprekingen, maatregelen en verplichtingen.	371
Hoofdstuk III	Uitvoeringsbevoegdheden, verslaglegging en slotbepalingen	375
Aanbestedingswet 2012		377
Deel 1	Algemene bepalingen.	377
Hoofdstuk 1.1.	Begripsbepalingen.	377

Hoofdstuk 1.2.	Beginselen en uitgangspunten bij aanbesteden.	381
Afdeling 1.2.1.	Algemene bepaling voor het sluiten van schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel voor het verrichten van werken, leveringen of diensten	381
Afdeling 1.2.2.	Beginselen bij Europese aanbestedingen.	382
Afdeling 1.2.3.	Uitgangspunten bij nationale aanbestedingen	383
Afdeling 1.2.4.	Uitgangspunten bij de meervoudig onderhandse procedure	384
Hoofdstuk 1.3.	Administratieve voorschriften bij aanbestedingen	384
Hoofdstuk 1.4.	Voorschriften voor het aanbesteden van werken door aanbestedende diensten. . .	385
Hoofdstuk 1.5.	Voorwaarden in verband met in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten overeenkomsten	385
Deel 2.	Overheidsopdrachten en prijsvragen voor overheidsopdrachten.	386
Hoofdstuk 2.1.	Reikwijdte.	386
Afdeling 2.1.1.	Toepassingsbereik	386
§ 2.1.1.1.	Toepassingsbereik overheidsopdrachten	386
§ 2.1.1.1a.	Aankoopcentrales en gezamenlijke aanbestedingen.	387
§ 2.1.1.2.	Afbakening samengestelde opdrachten	389
Afdeling 2.1.2.	Raming van de waarde	391
§ 2.1.2.1.	Algemene bepalingen.	391
§ 2.1.2.2.	De raming van overheidsopdrachten	391
§ 2.1.2.3.	De raming van dynamische aankoopssystemen, innovatiepartnerschappen en prijsvragen	392
Afdeling 2.1.3.	Uitgezonderde overheidsopdrachten en prijsvragen	393
Hoofdstuk 2.2.	Procedures voor het plaatsen van opdrachten voor aanbestedende diensten . . .	396
Afdeling 2.2.1.	Algemene procedures	396
§ 2.2.1.1.	Algemeen	396
§ 2.2.1.2.	Openbare procedure.	397
§ 2.2.1.3.	Niet-openbare procedure	397
§ 2.2.1.4.	Procedure van de concurrentiegerichtede dialoog.	397
§ 2.2.1.5.	Mededingingsprocedure met onderhandeling	398
§ 2.2.1.6.	Procedure van het innovatiepartnerschap	399
§ 2.2.1.7.	Onderhandelingsprocedure zonder aankondiging	399
§ 2.2.1.8.	Bijzondere voorschriften betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten voor sociale en andere specifieke diensten.	401
Afdeling 2.2.3.	Bijzondere procedures.	401
§ 2.2.3.1.	Procedure voor een concessieovereenkomst voor openbare werken	401
§ 2.2.3.2.	Procedure van een prijsvraag.	401
§ 2.2.3.3.	Procedure voor het sluiten van een raamovereenkomst	402
§ 2.2.3.4.	Procedure voor een dynamisch aankoopstelsel	402
Hoofdstuk 2.3.	Regels inzake aankondiging, uitsluiting, selectie en gunning	403
Afdeling 2.3.1.	Algemeen	403
§ 2.3.1.1.	Ondernemers	403
§ 2.3.1.2.	Communicatie en inlichtingen	404
Afdeling 2.3.2.	Aankondigingen	405
§ 2.3.2.1.	Voor aankondiging	405
§ 2.3.2.2.	Aankondiging	406
§ 2.3.2.3.	Termijnen	407
Afdeling 2.3.3.	Bestek	409
§ 2.3.3.1.	Technische specificaties.	409
§ 2.3.3.2.	Onderaanneming	411
§ 2.3.3.3.	Bijzondere voorwaarden	412
§ 2.3.3.4.	Voorbehouden opdracht	412
§ 2.3.3.5.	Varianten	413
Afdeling 2.3.4.	Eigen verklaring	413
Afdeling 2.3.5.	Uitsluiting, geschiktheid en selectie	414
§ 2.3.5.1.	Uitsluitingsgronden	414
§ 2.3.5.2.	Bewijsstukken uitsluitingsgronden	417
Afdeling 2.3.6.	Geschiktheidseisen en selectiecriteria	417
§ 2.3.6.1.	Geschiktheidseisen	417

§ 2.3.6.2.	Beroepsbevoegdheid	421
§ 2.3.6.3.	Selectie	421
§ 2.3.6.4.	Controle van uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en selectiecriteria.	421
Afdeling 2.3.7.	Mededeling van uitsluiting en afwijzing	422
Afdeling 2.3.8.	Gunningsfase	422
§ 2.3.8.1.	Uitnodiging tot inschrijving	422
§ 2.3.8.2.	Inschrijving	423
§ 2.3.8.2a.	Elektronische catalogus.	423
§ 2.3.8.3.	Concurrentiegerichte dialoog	424
§ 2.3.8.4.	Gunningscriteria	425
§ 2.3.8.5.	Abnormaal lage inschrijvingen	427
§ 2.3.8.6.	Elektronische veiling	428
§ 2.3.8.7.	Mededingingsprocedure met onderhandeling	429
§ 2.3.8.7a.	Innovatiepartnerschap	430
§ 2.3.8.8.	Gunningsbeslissing	431
§ 2.3.8.9.	Verslaglegging en bekendmaking.	432
§ 2.3.8.10.	Bewaarplicht gedurende de looptijd van de overheidsopdracht	434
Hoofdstuk 2.4.	Voorschriften voor de bijzondere procedures	434
Afdeling 2.4.1.	Bijzondere voorschriften bij het plaatsen van een overheidsopdracht via een raamovereenkomst	434
Afdeling 2.4.2.	Bijzondere voorschriften voor het plaatsen van een overheidsopdracht via een dynamisch aankoopstelsel	435
Afdeling 2.4.3.	Bijzondere voorschriften betreffende de bouw van een complex sociale woningen.	437
Afdeling 2.4.4.	Bijzondere voorschriften voor concessieovereenkomsten voor openbare werken	437
Afdeling 2.4.5.	Voorschriften betreffende de procedure van een prijsvraag.	437
Hoofdstuk 2.5.	Wijziging van overheidsopdrachten	438
Deel 2a.	Concessieopdrachten	440
Hoofdstuk 2a.1.	Reikwijdte.	440
Afdeling 2a.1.1.	Toepassingsgebied.	440
Afdeling 2a.1.2.	Toepassingsbereik	440
§ 2a.1.2.1.	Toepassingsbereik concessieopdrachten	440
§ 2a.1.2.2.	Afbakening samengestelde opdrachten	440
Afdeling 2a.1.3.	Raming van de waarde	443
§ 2a.1.3.1.	Algemene bepalingen.	443
§ 2a.1.3.2.	De raming van concessieopdrachten	443
Afdeling 2a.1.4.	Uitgezonderde concessieopdrachten	444
Hoofdstuk 2a.2.	Procedures voor het plaatsen van concessieopdrachten	448
Afdeling 2a.2.1.	Algemeen	448
Afdeling 2a.2.2.	Sociale en andere specifieke diensten	448
Hoofdstuk 2a.3.	Regels voor concessieopdrachten inzake aankondiging, uitsluiting, selectie en gunning	449
Afdeling 2a.3.1.	Algemeen	449
Afdeling 2a.3.2.	Aankondigingen	449
§ 2a.3.2.1.	Aankondiging	449
§ 2a.3.2.2.	Termijnen	450
Afdeling 2a.3.3.	Bestek	450
§ 2a.3.3.1.	Technische specificaties.	450
§ 2a.3.3.2.	Onderaanneming, bijzondere voorwaarden, voorbehouden opdrachten	451
Afdeling 2a.3.4.	Eigen verklaring	451
Afdeling 2a.3.5.	Uitsluiting.	451
Hoofdstuk 2a.4.	Geschiktheidseisen en selectiecriteria	451
Afdeling 2a.4.1.	Geschiktheidseisen	451
Afdeling 2a.4.2.	Mededeling van uitsluiting en afwijzing	452
Afdeling 2a.4.3.	Gunningsfase	452
§ 2a.4.3.1.	Inschrijving	452
§ 2a.4.3.2.	Gunningscriteria, abnormaal lage inschrijvingen en elektronische veiling.	452
§ 2a.4.3.4.	Gunningsbeslissing	453
§ 2a.4.3.5.	Verslaglegging en bekendmaking.	453

Hoofdstuk 2a.5.	Wijziging van concessieopdrachten	453
Deel 3.	Speciale-sectoropdrachten en prijsvragen voor speciale-sectoropdrachten	453
Hoofdstuk 3.1.	Reikwijdte	453
Afdeling 3.1.1.	Toepassingsgebied	453
Afdeling 3.1.2.	Toepassingsbereik	455
§ 3.1.2.1.	Toepassingsbereik speciale-sectoropdrachten	455
§ 3.1.2.2.	Aankoopcentrales en gezamenlijke aanbestedingen	456
§ 3.1.2.3.	Afbakening samenstelling speciale-sectoropdrachten	457
Afdeling 3.1.3.	Raming van de waarde	459
§ 3.1.3.1.	Algemene bepalingen	459
§ 3.1.3.2.	De raming van speciale-sectoropdrachten	459
§ 3.1.3.3.	De raming van dynamische aankoopssystemen, innovatiepartnerschappen en prijsvragen	461
Afdeling 3.1.4.	Uitzonderde speciale-sectoropdrachten en prijsvragen	461
Hoofdstuk 3.2.	Procedures voor het plaatsen van speciale-sectoropdrachten	466
Afdeling 3.2.1.	Algemene procedures	466
§ 3.2.1.1.	Algemeen	466
§ 3.2.1.2.	Openbare procedure	466
§ 3.2.1.3.	Niet-openbare procedure	467
§ 3.2.1.4.	Concurrentiegericht dialoog	467
§ 3.2.1.5.	Onderhandelingsprocedure met aankondiging	467
§ 3.2.1.6.	Procedure van het innovatiepartnerschap	468
§ 3.2.1.7.	Onderhandelingsprocedure zonder aankondiging	468
§ 3.2.1.8.	Bijzondere voorschriften betreffende het plaatsen van speciale-sector- opdrachten voor sociale en andere specifieke diensten	470
Afdeling 3.2.3.	Bijzondere procedures	470
§ 3.2.3.1.	Procedure van een prijsvraag	470
§ 3.2.3.2.	Procedure voor het sluiten van een raamovereenkomst	470
§ 3.2.3.3.	Procedure voor een dynamisch aankoopstelsel	471
Hoofdstuk 3.3.	Regels voor speciale-sectoropdrachten inzake aankondiging, uitsluiting, selectie en gunning	471
Afdeling 3.3.1.	Algemeen	471
Afdeling 3.3.2.	Aankondigingen	472
§ 3.3.2.1.	Periodieke indicatieve aankondiging en aankondigingen betreffende het bestaan van een erkenningsregeling	472
§ 3.3.2.2.	Aankondiging	473
§ 3.3.2.3.	Termijnen	474
Afdeling 3.3.3.	Bestek	475
§ 3.3.3.1.	Technische specificaties	475
§ 3.3.3.2.	Onderaanneming, bijzondere voorwaarden, voorbehouden opdracht en varianten	476
Afdeling 3.3.4.	Eigen verklaring	476
Afdeling 3.3.5.	Uitsluiting en selectie	476
Hoofdstuk 3.4.	Erkenningsregeling	477
Afdeling 3.4.1.	Deelname en toepassing	477
Afdeling 3.4.2.	Mededeling van uitsluiting en afwijzing	479
Afdeling 3.4.3.	Gunningsfase	479
§ 3.4.3.1.	Inschrijving	479
§ 3.4.3.1a.	Concurrentiegericht dialoog en elektronische catalogus	480
§ 3.4.3.2.	Gunningscriteria, abnormaal lage inschrijving, elektronische veiling en innovatiepartnerschap	480
§ 3.4.3.3.	Gunningsbeslissing	480
§ 3.4.3.4.	Verslaglegging en bekendmaking	481
§ 3.4.3.5.	Bewaarplicht gedurende de looptijd van de speciale-sectoropdracht	482
Hoofdstuk 3.5.	Overige voorschriften voor de procedures met betrekking tot de raamovereenkomst, het dynamisch aankoopstelsel en de prijsvraag	482
Hoofdstuk 3.6.	Wijziging van speciale-sectoropdrachten	483
Deel 4.	Overige bepalingen	483
Hoofdstuk 4.1.	Gedragsverklaring aanbesteden	483

Afdeling 4.1.1.	Algemene bepalingen	483
Afdeling 4.1.2.	Toetsingscriteria	484
Afdeling 4.1.3.	Beoordeling	485
Hoofdstuk 4.2.	Nadere uitvoeringsregels	486
Afdeling 4.2.1.	Nadere regels ter uitvoering van de richtlijnen	486
Afdeling 4.2.2.	Het elektronische systeem voor aanbestedingen	486
Hoofdstuk 4.3.	Vernietigbaarheid en boete	487
Afdeling 4.3.1.	Vernietigbaarheid	487
Afdeling 4.3.2.	Boete	489
Hoofdstuk 4.4.	Arbitrage en klachten	490
Hoofdstuk 4.5.	Evaluatiebepalingen	490
Hoofdstuk 4.6.	Overgangs- en slotbepalingen	490
Aanbestedingsbesluit		493
Gids Proportionaliteit		499
Regeling modellen eigen verklaring		567
Uniform Europees Aanbestedingsdocument		569
Aanbestedingsreglement Werken 2016		599
Aanbestedingsreglement Nutssectoren 2016		1097
Interpretatieve mededeling van de Commissie over concessieovereenkomsten in het communautaire recht (2000/C 121/02)		1107
Interpretatieve mededeling van de Commissie betreffende het Gemeenschapsrecht van toepassing op overheidsopdrachten en de mogelijkheden om sociale aspecten hierin te integreren (COM(2001) 566)		1123
Interpretatieve mededeling van de Commissie betreffende het Gemeenschapsrecht van toepassing op overheidsopdrachten en de mogelijkheden om milieuoverwegingen hierin te integreren (COM(2001) 274)		1145
Interpretatieve mededeling van de Commissie over de Gemeenschapswetgeving die van toepassing is op het plaatsen van opdrachten die niet of slechts gedeeltelijk onder de richtlijnen inzake overheidsopdrachten vallen (2006/C 179/02).		1165
Interpretatieve mededeling van de Commissie over de toepassing van artikel 296 van het Verdrag voor overheidsopdrachten op defensiegebied (COM(2006) 779)		1173
Interpretatieve mededeling van de Commissie over de toepassing van het Gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten op geïnstitutionaliseerde publiek-private samenwerking (geïnstitutionaliseerde PPS) (2008/C 91/02)		1181
Explanatory note – Competitive Dialogue – Classic Directive		1189
Explanatory note – Framework agreements – Classic Directive		1197
Explanatory note – Utilities Directive definition of exclusive or special rights		1205
Explanatory note – Contracts involving more than one activity – Utilities Directive		1209
Frequently asked questions concerning the application of public procurement rules to social services of general interest (COM(2007) 725)		1213

Werkdocument van de diensten van de commissie betreffende de toepassing van het EU-aanbestedingsrecht op de betrekkingen tussen aanbestedende diensten ('publiek-publieke samenwerking') (SEC(2011) 1169)	1221
Richtsnoeren inzake innovatiegericht aanbesteden	1239
Richtsnoeren voor de deelname van inschrijvers en goederen uit derde landen aan de aanbestedingsmarkt van de EU (2019/C 271/02).	1313
Richtsnoeren van de Europese Commissie betreffende het gebruik van het kader voor overheidsopdrachten in de door de Covid-19-crisis veroorzaakte noodsituatie (2020/C 108 1/01)	1337
Mededeling van de Europese Commissie over de regels inzake overheidsopdrachten in verband met de huidige asielcrisis (COM (2015) 454 final)	1343
Mededeling over instrumenten ter bestrijding van collusie bij overheidsopdrachten en over richtsnoeren voor de toepassing van de desbetreffende uitsluitingsgrond (2021/C 91/01)	1349
Richtsnoeren ter vergemakkelijking van de toepassing van de IIO-verordening door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties en door ondernemers (2023/C 64/04).	1381
Participation in the eu procurement market of bidders from non-covered third countries in view of the recent court of justice case-law (Judgments in cases C-652/22, Kolin, and C-266/22, Qingdao)	1389
Mededeling van de Europese Commissie over Precommerciële inkoop: Aansturen van innovatie voor het waarborgen van duurzame hoogkwalitatieve overheidsdiensten in Europa (COM (2007) 799) . . .	1395